

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: نیکولای بابکین (NIKOLAI BOBKIN)

برگردان: ا. م. شیری

۱۴ مارچ ۲۰۲۳

چین قاعده امریکا را تغییر می دهد

بیجینگ امریکا را به نبرد فرا می خواند

ایران و عربستان سعودی ترک مخاصمه کردند و برای برقراری روابط دیپلماتیک به توافق رسیدند. این توافق در ۱۰ مارچ در مذاکرات بیجینگ حاصل شد. وانگ یی، دیپلمات ارشد چین که در تلاش‌های میانجیگری شرکت داشت، این توافق را «پیروزی صلح» خواند.

این مصالحه تا حدی نتیجه سفر اخیر رئیس جمهور، رئیسی به چین بود. محمد جمشیدی، معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور ایران یادآور شد که ایده‌های مطرح شده در بیجینگ اکنون به ثمر نشسته است.

در بیانیه رسمی به گذشت‌های مشخصی بین عربستان سعودی و ایران اشاره نشده است. اما تردیدی نیست که رفع تنشج به یک مانع جدی برای مداخله کشورهای غیرمنطقه‌ی در خلیج فارس تبدیل خواهد شد. موفقیت دیپلماتیک بزرگی که در نتیجه مذاکرات با چین حاصل شد، احتمال درگیری مسلحانه بین رقبای خاورمیانه را کاهش می‌دهد.

ایالات متحده آمریکا در اولین واکنش اعلام کرد که از «کاهش تنشج» در غرب آسیا حمایت می‌کند. جان کری سخنگوی شورای امنیت ملی تصریح کرد، که ایالات متحده به دنبال پایان دادن به جنگ در یمن است که احتمالاً با توجه به این توافق اتفاق می‌افتد. با این حال، او نقش چین در این توافق را کم اهمیت جلوه داد. کری گفت: «این مربوط به چین نیست و من نقش چین را در اینجا توصیف نمی‌کنم».

این توافق پیامدهای مهمی برای جنگ داخلی در یمن دارد که ایران و عربستان سعودی را در خود درگیر کرده است. امروزه، این شاید قابل توجه‌ترین مسأله حل نشده بین این دو کشور باشد. ایران به شورشیان حوثی که با دولت مورد حمایت ائتلاف سعودی می‌جنگند، کمک می‌کند. آتش‌بس میان طرفین در اکتوبر گذشته به پایان رسید. وضعیت نسبتاً آرام کنونی با خطر تشدید دوباره مواجه است. سعودی‌ها مدت‌ها اصرار داشتند که احیای روابط دیپلماتیک با ایران باید شامل کمک ایران به پایان دادن به جنگ در یمن باشد. ریاض امیدوار است که تهران حملات پهپادی و راکتی‌ها به پادشاهی سعودی را متوقف کند و به مذاکره با آن‌ها کمک کند.

آنچه که به پرونده هسته‌ی ایران مربوط می‌شود، این است که ایالات متحده و متحدان اروپایی‌اش ظاهراً باید در میز مذاکره به ایران فشار بیاورند. شاهزاده فیصل بن فرحان آل سعود، وزیر امور خارجه عربستان سعودی اظهار داشت که مذاکرات درباره برنامه هسته‌ی ایران به شکل فعلی رو به مرگ است. تغییر قالب آن با جلب سایر قدرت‌های منطقه‌ی متأثر از برنامه هسته‌ی ایران به مذاکرات، به صلاح خواهد بود. شاهزاده فیصل فکر نمی‌کند که سعودی‌ها در مورد برنامه هسته‌ی غیرنظامی ایران خواسته‌های فراتر از خواسته‌های مطرح شده از سوی غرب داشته باشند. اما می‌ایند در همان میز به ایرانی‌ها بفهمانند که این نه تنها نگرانی کشورهای دور، بلکه، همسایگان‌شان نیز هست.» سعودی‌ها مصمم‌اند در مذاکرات شرکت کنند.

این، در اسرائیل با دلهره درک شد. نفتالی بنت، نخست وزیر پیشین اسرائیل، این توافق را «پیروزی سیاسی» برای ایران و یک «تحول جدی و خطرناک برای اسرائیل» توصیف کرد. او گفت: «این یک ضربه مهلک به تلاش‌ها برای ایجاد ائتلاف منطقه‌ی علیه ایران است». یایر لاپید، نخست وزیر سابق، این توافق را شکست دیپلماسی اسرائیل خواند. عربستان سعودی ساعاتی قبل از اعلام توافق با ایران، شرایط خود برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل را اعلام کرد. این پیشنهاد، ضمانت‌های امنیتی از سوی واشنگتن، کمک به توسعه برنامه هسته‌ی غیرنظامی و محدودیت‌های کمتر در

فروش تسلیحات امریکائی را شامل می‌شود. ریاض درها را برای حفظ روابط با امریکا باز می‌گذارد، اما می‌فهماند که می‌تواند در مواردی به چین مراجعه کند.

بهبودی روابط بین عربستان سعودی و ایران نیز بر جنگ طولانی در سوریه تأثیر خواهد گذاشت. پادشاهی سعودی مدت‌هاست از گروه‌های سنی که علیه دولت بشار اسد تحت حمایت ایران و روسیه می‌جنگند، حمایت می‌کند. جنگ در بخش‌های وسیعی از سوریه به بن‌بست رسیده است و کشورهای عربی بیشتری به دنبال برقراری مجدد روابط با دمشق هستند. از سرگیری این روابط می‌تواند بر وضعیت عراق و لبنان که شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در آن‌ها فعالیت می‌کنند، تأثیر بگذارد.

چین بزرگترین خریدار نفت عربستان است و بسیار علاقه‌مند است تنگه هرمز مانند سال ۲۰۱۹ که در نتیجه رویارویی ایران و عربستان مسدود شد، دچار هرج و مرج نشود. شی در دسامبر گذشته برای دیدار با رهبران کشورهای عربی خلیج فارس که برای تأمین انرژی چین ضروری هستند، به ریاض سفر کرد. آشتی ایران و عربستان یک پیروزی برای دیپلماسی چین است، نفوذ فزاینده بیجینگ در خاورمیانه را برجسته می‌کند و امریکا را به چالش می‌کشد.

نقل از: [بنیاد فرهنگ ستر ایتیزیک](#)

۲۲ اسفند-حوت ۱۴۰۱